

સંતભગવંત સાહેબજીની

છે માહાત્મ્યસભર વાણી સદા...

ગુરુપૂર્ણિમા-યુ.કે., ૯ જુલાઈ ૨૦૧૭

ગુરુપૂર્ણિમાનો આજે મહામંગલકારી દિવસ ! ભારત, ઈંગ્લેન્ડ, અમેરિકા, કેનેડા, ઓસ્ટ્રેલિયા, ન્યૂઝીલેન્ડ, ફીજી, આફ્રિકા અને દેશ-પરદેશમાં વસતાં આપણાં સર્વ હિન્દુ ભાઈઓ-બહેનો ખરેખર ખૂબ ભક્તિભાવથી આ દિવસની ઉજવણી કરતાં હોય છે. પોતાના ગુરુના સાંનિધ્યમાં, પોતાના ઈષ્ટદેવનાં દર્શને જઈ, પૂજા-અર્ચનાઓ કરી, ભેટ ધરી પ્રભુ તરફની ભક્તિ અદા કરતાં હોય છે. આપણો ભારત દેશ અને એમાંય ખાસ કરીને હિન્દુઓ ઉત્સવપ્રિય છે. એટલે તો આપણે અખંડ આનંદમાં મલાલતા હોઈએ છીએ. ઋષિ-મુનિઓએ, ગુરુજનોએ અને ભગવાનના અવતારોએ માનવજીવનને સર્વાંગ સુંદર બનાવવા માટે, માનવની પાસે જે કંઈ છે એમાંથી પરમ આનંદ પ્રાપ્ત કરવાનો માર્ગ વિધવિધ ઉત્સવની ઉજવણી દ્વારા આપણને બતાવ્યો. એમાં ગુરુપૂનમ એ અગત્યનો ઉત્સવ છે. આપણાં મા-બાપ એ આપણાં પહેલામાં પહેલા ગુરુ છે. પછી વિદ્યાગુરુ અને ત્રીજા આચાર્ય. તેમાં આપણને બ્રહ્મવિદ્યા, પરા-અપરાવિદ્યાનું દર્શન કરાવે એવા બ્રહ્મસ્વરૂપ સાધુ એ આપણા સાચા ગુરુ છે. એ ગુરુ તરફનું ઋણ અદા કરવાનો આજનો દિવસ છે.

શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાન આ બ્રહ્માંડમાં માનવરૂપ ધારણ કરીને આવ્યા. જેમ શ્રી કૃષ્ણ પરમાત્મા આવ્યા, શ્રી રામ, શ્રી મહાવીર, શ્રી બુદ્ધ માનવરૂપ ધારણ કરીને આવ્યા, એમ શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાન પણ માનવરૂપ ધારણ કરીને આવ્યા. એમાં સ્વામિનારાયણ ભગવાને વિશેષતા કરી. શ્રી રામચંદ્ર ભગવાન આવ્યા, એમણે અસુરોનો નાશ કરી, સાત્ત્વિકભાવનું સ્થાપન કરી ધરતીને આનંદમય બનાવી. ત્યારે

બધા એમ કહેતા કે, ‘રામરાજ્ય છે, એટલે દરવાજા ખુલ્લા મૂકીને સૂઈ જાવ.’ ખેતરોને વાડ ના હોય તો પણ ખેતી ભેલાય નહીં, ચોરી થાય નહીં, મારામારી થાય નહીં. બધા એકબીજાના સહકારથી સાત્ત્વિકભાવમાં શાંતિથી જીવતા. શ્રી કૃષ્ણ સ્વરૂપે પ્રભુ પ્રગટ થયા, અસુરોનો નાશ કર્યો. સૌને પોતાની મૂર્તિમાં ખેંચી, સંબંધ આપી સૌનાં કલ્યાણ કર્યાં. નિર્ગુણભાવનું પ્રવર્તન કર્યું.

ભગવાન કહે, ‘આપણે બધાય દેહ ધારણ કરીને આવ્યા છીએ, તો એની મર્યાદા છે-દેહ છોડવાનો છે.’ શ્રી રામચંદ્ર ભગવાને, શ્રી કૃષ્ણ પરમાત્માએ, શ્રી મહાવીર પ્રભુએ, શ્રી ગૌતમ બુદ્ધે પોતાના ભૌતિક દેહનો ત્યાગ કર્યો. પણ એમના કાર્યકાળમાં જે કામ થયું, પછી એ કામને ફોલો-અપ કરનાર કોઈ ન રહ્યું. નિર્ગુણભાવને પામવાનું ને સાત્ત્વિકભાવમાં રહેવાનું તે ભગવાન હતા ત્યાં સુધી સરસ હતું. સ્વામિનારાયણ ભગવાને કહ્યું, શ્રી રામચંદ્ર ભગવાને અદ્ભુત કામ કર્યું. શ્રી કૃષ્ણ પરમાત્માએ પોતાનાં અદ્ભુત ઐશ્વર્યોનો, ભગવાનપણાનો બધાને અહેસાસ કરાવ્યો. શ્રી મહાવીર અને શ્રી બુદ્ધ ભગવાને પણ ખૂબ સરસ કામ કર્યું ! પણ પછી શું ? સ્વામિનારાયણ ભગવાન કહે, ‘એ ખોટ અમે પૂરી કરીશું.’ તેઓ પોતે સ્વયં માનવરૂપ ધારણ કરીને આવ્યા અને પોતાના એવા વારસદાર ગુણાતીતને સાથે લઈને તેઓ આવ્યા.

તમને ખ્યાલ હોય તો, ગાયત્રી કિંમત એના વાછરડા પરથી થાય. જે ગાયને વાછરડું ના હોય તો એ બહુ દૂધ ના આપે એટલે એની બહુ કિંમત ના થાય. એમ વારસદારથી પ્રભુના સ્વરૂપનાં દર્શન થાય. સ્વામિનારાયણ ભગવાન આવ્યા અને સાથે ગુણાતીત સાધુ, મુક્તોને લઈને આવ્યા.

આપણાં મા-બાપ એ આપણાં પહેલામાં પહેલા ગુરુ છે.

પછી વિદ્યાગુરુ અને ત્રીજા આચાર્ય.

આપણને ખ્રહ્મવિદ્યા, પરા-અપરાવિદ્યાનું દર્શન કરાવે

એવા ખ્રહ્મસ્વરૂપ સાધુ

એ આપણા સાચા ગુરુ છે.

સ્વામિનારાયણ ભગવાન પ્રગટ થયા ૧૮૩૭માં અને ગુણાતીતાનંદ સ્વામી પ્રગટ થયા ચાર વરસ પછી-૧૮૪૧માં. સ્વામિનારાયણ ભગવાન પ્રગટ થયા છપૈયા-અયોધ્યા પાસે. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી સૌરાષ્ટ્રમાં જામનગર પાસે ભાદરામાં પ્રગટ થયા. સ્વામિનારાયણ ભગવાન ફરતા ફરતા ગુજરાતની ઘરતીમાં પધારી પોતાનું કાર્યક્ષેત્ર ચાલુ કર્યું. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી બ્રાહ્મણ હતા પણ ભાદરાના ખેડૂત હતા, પરણેલા હતા. આના પરથી તમે ગૃહસ્થો ધારો તો ગુણાતીતભાવને પામી શકો છો, ત્યાગી થઈને જ પામી શકાય એવું નહીં. તેઓ ખેતરમાં પાણી વાળતા હતા ત્યારે સ્વામિનારાયણ ભગવાને દર્શન દીધાં, 'હે મૂળજી શર્મા! આપણે શું કરવા આવ્યા છીએ ? આ દુનિયાનું બ્રહ્મતેજ સુકાઈ રહ્યું છે. હવે ચાલી નીકળો.' મહારાજ આવું બોલીને અદૃશ્ય થઈ ગયા. મૂળજી શર્મા પાવડો ફેંકી, ઘરે કહ્યા વગર નીકળી ગયા. ત્યારે સ્વામિનારાયણ ભગવાન ગુજરાતના નડિયાદ પાસે ડભાણ ગામ છે ત્યાં બિરાજમાન હતા, એમની પાસે પહોંચી ગયા અને દીક્ષિત થઈ સાધુ જ થઈ ગયા. સ્વામિનારાયણ ભગવાને એમનું 'નિર્ગુણાનંદ સ્વામી' નામ પાડ્યું. પણ પોતાની ગુણાતીત અવસ્થાના કારણે તેઓ 'ગુણાતીતાનંદ સ્વામી'ના નામથી ઓળખાયા. સ્વામિનારાયણ ભગવાને કહ્યું, શ્રી કૃષ્ણ ભગવાને 'ગીતા'માં પણ કહ્યું છે કે, 'હે અર્જુન ! આત્માને જ્યારે આ પૃથ્વી ઉપર માનવદેહ મળે છે ત્યારે અમે આ પૃથ્વી ઉપર માનવરૂપે જરૂર હોઈએ, હોઈએ ને હોઈએ જ !' અને એમની ઓળખાણ થાય તો જ ભક્ત થાય.

શ્રી કૃષ્ણ પરમાત્માએ 'ગીતા'માં અર્જુનને કહ્યું, 'અમે પૃથ્વી પર પ્રગટ હોઈશું, હોઈશું ને હોઈશું જ !' એવું જે વરદાન આપણને આપ્યું એ વરદાનને શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાને રિપીટ કર્યું કે, 'હે માનવો ! આ બ્રહ્માંડમાં અમે માનવરૂપ ધારણ કરીને આવ્યા છીએ, તો હવે અમે આ બ્રહ્માંડમાં જ રહીશું. દસ-વીસ પેઢી તો હોઈશું જ.' એમણે તો ૪૯

વર્ષે દેહ છોડી દીધો. તો શું એમનું વરદાન ખોટું છે ? પણ તેઓએ કહ્યું કે, 'અમે એવા અમારા ગુણાતીતભાવને પામેલા સાધુ થકી પ્રગટ રહીશું.' યાદ રાખો, ભગવાને શબ્દ વાપર્યો - 'ગુણાતીતભાવ' ! શબ્દાતીત, ભાવાતીત અને ત્રીજું સ્ટેજ છે ગુણાતીત. આપણે બધા હજુ 'શબ્દાતીત'માં આંટા મારીએ છીએ.

કોઈ આપણને કહે કે, 'અહોહો તમે તો કનૈયાકુંવર જેવા છો !' એટલે તરત જ આપણું તંત્ર ખુશખુશાલ થઈ જાય. કોઈ કહે કે, 'તમે રાજકુંવર છો' તો શું હું રાજકુમાર થઈ ગયો ? હું જે છું તે તો જશભાઈ છું. તું મને રાજકુમાર કહું કે નોકર કહું, મને શો ફરક પડે છે ? કોઈ તમને કહે કે, 'તમે ડોબા જેવા છો ?' તો શું તમે ડોબા જેવા થઈ ગયા ? આપણને શો ફરક પડે ? કોઈ આપણને ડોબો કહે, સારો કહે કે ખરાબ કહે તેનાથી આપણને શો ફરક પડે ? એમ ખુશી કે જ્વાનિ ન થાય. એ શબ્દાતીત થયો કહેવાય. એને જ્વાનિ ના થાય, એના હૈયામાં સહેજ પણ ફર્ક ના પડે એ શબ્દાતીત. આમાંથી જ બહાર ના નીકળતા હોય તો પછી ભાવાતીત થવાની તો વાત જ ક્યાં રહી ? પહેલા ધોરણમાં જ આંટા મારતા હોઈએ પછી બીજા ધોરણમાં જવાની ક્યાં વાત રહી ?

શબ્દાતીત પછીથી ભાવાતીત થવાનું છે. સામાન્ય માનવો જગતમાં સગાં-સ્નેહીજનોની લાગણીના ભાવથી, સમાજમાં માનના ભાવથી કે વાતાવરણમાં આવતા તેવા ભાવથી કાર્યોમાં પ્રવૃત્ત થયા હોય છે. પણ કેવળ અને કેવળ એક પ્રભુને જ રાજી કરવાના ભાવથી ભક્તિ અદા કરે. પ્રભુ તરફ-ગુરુ તરફ જોઈને જ તેઓની આજ્ઞામાં રહીને સેવા-ભક્તિ કરે તે ભાવાતીત થયો કહેવાય. તેમાં સારું-ખોટું, પાપ-પુણ્ય, નફો-નુકશાન, હિત-અહિત બધાં દ્રવ્યો મટી જાય છે. કેવળ એક ગુરુ-પ્રભુ રાજી થાય છે ને બસ કરો ! તે ભાવે જે પ્રવૃત્તિ કરે છે તે ભાવાતીત થયો કહેવાય, જે ગુણાતીત થયો કહેવાય. જેના દ્વારા ભગવાન સ્વયં દર્શન દે છે, આશીર્વાદ આપે છે, આપણને સુખિયા કરે છે. ગુરુ ગુણાતીતાનંદ સ્વામીજી એક આવા સાધુ હતા.

ભગવે ભગવે ભગવાન હોતા નથી. ત્યાગી છે, મોટા છે, વંદનીય છે, પૂજનીય છે, પણ અંધકાર ટાળે, અજ્ઞાન ટાળે એ સાચા ગુરુ. જન્મ-મરણના ચક્રાવામાંથી બહાર કાઢે એ સાચા ગુરુ. સમૃદ્ધિ હોય, આવો સરસ દેશ હોય, આવી સરસ લોકશાલી હોય, ખાધે-પીધે કોઈ અડચણ ના હોય, રહેવાનું-જમવાનું બધું ખ્યોર મળતું હોય; તો પણ કેમ દિવેલિયાં મોંઢાં થઈ જાય છે? ઈન્દ્રિયો-અંતઃકરણના ભાવો-દેહના ભાવો જે આપણને સુખી-દુઃખી કરે છે, એ રૂપી અજ્ઞાન ટાળે, જન્મ-મરણના ચક્રાવા રૂપી અંધકાર ટાળે એ સાચા ગુરુ. પણ એ કોણ કરી શકે ?

યોગીબાપા દટાંત આપતા : આપણે બધા હોલમાં બેઠા હોઈએ ને બધાને દોરડાથી બાંધી દીધા હોય તો કોણ કોને છોડે ? બધા જ બંધાયેલા છે, કોઈ દોરડું છોડી જ ના શકે. પણ આપણામાંથી જો કોઈ એક જ જણ છૂટો હોય તો ફટાફટ બધાનાં બંધન કાપી નાખે. એમ હઠ-માન-ઈર્ષ્યાના ભાવો, દેહના ભાવો, કામ-ક્રોધાદિક દોષ; આ બધાથી જે અતીત, શબ્દાતીત, ભાવાતીતથી ગુણના ભાવોથી અતીત થઈને ગુણાતીતભાવમાં જે રહેતો હોય એવો સાધુ જો આપણને મળે તો આપણને આમાંથી છોડાવે. શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનના વખતમાં ત્રણ હજાર સાધુઓ હતા. ૫૦૦ તો પરમહંસની કક્ષાના સાધુ હતા. અને એમાંના એકએકનું સાધુનું વર્ણન કરીએ તો એ જગતમાં ભગવાન તરીકે પૂજાય એવા સિદ્ધ પુરુષો હતા !

ગોપાળાનંદ સ્વામી વડોદરામાં બિરાજમાન હતા. એમણે આખું ગ્રહણ રોકેલું ! તમે વિચાર કરો, કુદરતની ક્રિયાને બંધ કરે એ સાધુ કેવો હશે ! આ જે ત્રીજી મૂર્તિ પધરાવી છે-ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની આ બાજુ છે અને બીજી બાજુ એ ગોપાળાનંદ સ્વામીની મૂર્તિ છે. પૂર્વાશ્રમના તેઓ ખુશાલ ભટ્ટ, ઈડર સ્ટેટના ટોરડા ગામના બ્રાહ્મણ. આખું બ્રાહ્મણોનું ગામ. વિદ્યા ભણાવીને, કર્મકાંડ કરીને જે ભેટ આવે એમાંથી એ બ્રાહ્મણો ગુજરાન કરે. એમને બીજી કમાણી નહીં, પણ ટોરડાના એ

બ્રાહ્મણો એટલા પ્રભાવી હતા કે, એમને બધા બહુ બોલાવે એટલે એ બ્રાહ્મણો સમૃદ્ધિવાન બનેલા. તે સમયે બ્રાહ્મણો પાસેથી ટેક્સ નહોતો લેવાતો. પણ ઈડરનો રાજા ભોગી હતો, તે ગમે તેમ પૈસા વાપરતો તેથી તિજોરીમાં પૈસા ખલાસ થઈ ગયા. એટલે રાજાએ બ્રાહ્મણો ઉપર ટેક્સ નાખ્યો. બ્રાહ્મણોએ રાજા પાસે રજૂઆત કરી કે, 'અમે ભિક્ષા લઈને આવીએ છીએ એમાં તમે ટેક્સ કેમ લો છો ?' પણ રાજાને તો પૈસા જોઈતા હતા એટલે એમણે ટેક્સ લેવાનું નક્કી કર્યું. બ્રાહ્મણો બિચારા ઢીલા પડીને પાછા આવ્યા ત્યારે ૧૪-૧૫ વર્ષનો છોકરો ખુશાલ ભટ્ટ - એણે કહ્યું કે, 'મને રાજા પાસે લઈ જાઓ.' બધાને ખબર હતી કે, આ સામાન્ય છોકરો નથી; આ છોકરાનો પ્રભાવ, પ્રતાપ જુદો છે.

ખુશાલ ભટ્ટને રાજા પાસે લઈ ગયા. ખુશાલ ભટ્ટે રાજાને ત્રણ વખત ટેક્સ પાછો ખેંચી લેવા પ્રાર્થના કરી. અને કહ્યું, હવે જો ટેક્સ માફ નહીં કરો તો હું જ્યાં બેઠો હોઈશ ત્યાં તમારે માફ કરવા આવવું પડશે.' આમ રાજાને ચેલેન્જ આપી, પણ રાજાએ કંઈ ગણકાર્યું નહિ. એટલે બધા ત્યાંથી નીકળી ગામના પાદરે વડ નીચે ઓટલા ઉપર ગોપાળાનંદ સ્વામી પોતાના સાથીદારોને લઈને ધ્યાન કરવા બેસી ગયા અને સંકલ્પ કર્યો કે, 'રાજમહેલમાં રહેતાં બધાં જ પાત્રોના ઝાડો-પેશાબ બંધ થઈ જાવ.' આથી ત્યાં રાજમહેલમાં તો હાહાકાર મચી ગયો. બધાં ગભરાયાં. હકીમો, વૈદ્યો, ડોક્ટરોએ બધા પ્રયત્નો કર્યા પણ બે દિવસમાં તો બધાં ધૂંઆપૂંઆ થઈ ગયાં. ત્યારે રાજા કુટુંબે સહિત ખુશાલ ભટ્ટ પાસે ગયા અને તાંબાના પત્ર પર લખી આપ્યું કે, 'ટોરડાના બ્રાહ્મણોનો ટેક્સ યાવત્યંદ્રદિવાકરૌ કોઈએ લેવાનો નહીં.' એ જ્યારે લખાયું ત્યારે ગોપાળાનંદ સ્વામીએ બધાના નેચરલ કોલની બંધી છોડી દીધી.

આવા પ્રતાપી પાંચસો પરમહંસ હતા ! એકેએક પરમહંસ એટલા બધા એશ્વર્યવાન-પ્રતાપી હતા ! એ સર્વમાં શિરમોર ગુણાતીતાનંદ સ્વામી માટે સ્વામિનારાયણ ભગવાને કહ્યું, 'આ ગુણોથી અતીત છે.' તેઓ કેવળ

ઈન્દ્રિયો-અંતઃકરણના ભાવો-દેહના ભાવો
જે આપણને સુખી-દુઃખી કરે છે,
એ રૂપી અજ્ઞાન ટાળે,
જન્મ-મરણના ચક્રાવા રૂપી અંધકાર ટાળે
એ સાચા ગુરુ.

મારા-તમારામાં સુખી-દુઃખી કરાવે એવી જે વૃત્તિઓ છે,
એને સાફસૂઝ કરી, ચોખ્ખી કરી,
ભગવાનનું સુખ લેતા કરે, એ ગુણાતીત !
એવા ગુણાતીત સાધુનું પ્રગટીકરણ
સ્વામિનારાયણ ભગવાને રાખ્યું.

ભગવાનમાં રહે છે અને જીવોને ભગવાનમાં જોડી, જન્મ-મરણના ચક્રવામાંથી બહાર કાઢી, આ ને આ દેહે સુખી થવાનો ઈલમ બતાવે છે. એવા સાધુ નહીં મળે. ઐશ્વર્ય-પ્રતાપ, રિક્ત-સિદ્ધિ, ચમત્કાર બતાવીને, બોલીને તમને પ્રભાવિત કરનારા ઘણા મળશે, પણ ગુણાતીતભાવને પામેલા સાધુ જો ગુરુપદે મળે તો આપણે ધન્ય થઈ જઈએ. એવા ગુરુ ગુણાતીતને મહારાજ સાથે લઈને આવ્યા ને એવા ગુણાતીતભાવને પામેલા સાધુ થકી ભગવાનનું પ્રગટીકરણ રહ્યું. એ વાત શાસ્ત્રીજી મહારાજે અક્ષરપુરુષોત્તમની શુદ્ધ ઉપાસના દ્વારા પ્રવર્તાવી. અક્ષરરૂપ થયેલા-ગુણાતીતભાવને પામેલા સાધુમાં ભગવાન અખંડ રહે છે.

આપણને કોઈ પૂછે કે, 'તમે ક્યાં રહો છો?' આપણે ગમે ત્યાં ફરીએ પણ ઘર આપણો મુકામ છે. એમ, ભગવાનને રહેવાનું ઘર કયું ? ભગવાનનું સરનામું કયું ? સ્વામિનારાયણ ભગવાને કહ્યું, 'મૂર્તિ દ્વારા ભગવાન પ્રગટ છે, સાધુ દ્વારા ભગવાન પ્રગટ છે, અને શાસ્ત્રો દ્વારા ભગવાન પ્રગટ છે.' એવા જે સાધુ, તે અત્યારે પ્રગટ આ મહંત સ્વામી ! તેઓ ભગવાનને રહેવાનું ઘર, હરિપ્રસાદ સ્વામી ભગવાનને રહેવાનું ઘર અત્યારે છે. મૂર્તિમાન ત્યાં ભગવાન રહે છે. અશ્વિનભાઈ, શાંતિભાઈ, ગુરુજી આવા જે ગુણાતીત ભાવને પામેલા સાધુઓ એમના થકી ભગવાન કહે અમે પ્રગટ છીએ. પણ તેઓ છે આપણા જેવા એટલે ભૂલથાપ ખાઈ જવાય છે.

અત્યારે ભગવાન શ્રી રામનું પૂજન કરીએ છીએ, શ્રી કૃષ્ણ પરમાત્માનું પૂજન કરીએ છીએ, ભાગવતની સમાહ લોય તો માણસો હકડેહક આવે છે. પણ શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન જ્યારે પ્રગટ હતા ત્યારે કેટલાએ ઓળખ્યા ? ભાગવતમાં તમે વાંચજો. શ્રી કૃષ્ણને કાળિયો કહ્યો છે, ઘુતારો કહ્યો છે, ભાતભાતનાં વિશેષણો વાપર્યાં છે. ને ત્યારે ભગવાનને કોઈએ પૂજ્યા નથી, અત્યારે પૂજે છે. પ્રગટ હતા ત્યારે મારા-તમારા જેવા ખાતા-પીતા, ખેલતા-ફૂદતા, આનંદ કરતા, દહીંની

હાંડીઓ ફોડી નાખતા, ચોરી કરીને દહીં ખાતા; આવી બધી માનવીય ક્રિયામાં કોણ દિવ્યભાવ રાખે ? અત્યારે લીલાચરિત્રો ગવાય છે, પણ ભગવાન શ્રી રામને વનવાસમાં મોકલી આપ્યા. તમે વિચાર કરો ! અત્યારે તેમની મૂર્તિઓ પધરાવીએ છીએ પણ તેઓ મારા-તમારા જેવા પ્રગટ હતા ત્યારે આપણા જેવા જ માનીને એમને બધી જ પ્રકારની મુશ્કેલીઓ આપી છે. પણ ભગવાન પ્રગટ થાય, કે સાધુ પ્રગટ હોય ત્યારે એને ઓળખો તો જ સુખ મળે.

તમારી બાજુમાં રિલાયન્સની મોટામાં મોટી ઈન્ડસ્ટ્રી હોય. ઘણા કહે કે, 'રિલાયન્સની બેંક ડોર અમે રહીએ છીએ.' પણ એના કારણે તમે કરોડાધિપતિ થયા ? કે એ કારખાનાનો તમને કશો ફાયદો થયો ? કારખાના સાથે તમે જોડાવ તો તમને ફાયદો થાય. ભગવાનના અવતારો ભારતમાં પ્રગટ થયા પણ ભગવાનના અવતારોને ઓળખ્યા નહીં, ઊલટું ભગવાનને દુઃખ જ દીધાં છે, ભગવાનને ને સંતોને તકલીફો જ આપી છે. એમનાં જીવનચરિત્ર વાંચો તો ખબર પડે કે, થોડાક ભક્તોએ જ એમને સપોર્ટ કર્યો - એ સુખિયા થયા. ભગવાન પ્રગટ થાય ત્યારે એમને ઓળખવા પડે, એમની સેવા કરવી પડે, એમનામાં દિવ્યભાવ રાખવો પડે અને એટલા એટલા જ સુખી થાય. નદી વહેતી હોય તો પાણી દરિયામાં જ જાય છે. એ લઈને તમે ખેતરમાં નાખો તો પાક થાય, પણ જો ના લો તો ? એમ ભગવાન ને સાધુ વિચરણ કરતા હોય, એનો તમે સંગ ના કરો, એની તમે સેવા ના કરો, એની પાસે તમે જાવ નહીં તો આપણે કશું પામીએ નહિ.

અહીંયાં બધા મુમુક્ષુઓ છે. તમે જુઓ અમેરિકામાં, ઈંગ્લેન્ડમાં બધા વડીલો આવે છે. આપણે પૂછીએ કે, 'દાદા કેમ આવ્યા છો ?' તો કહે, 'છોકરાં રમાડવા.' છોકરાના ઘરે છોકરો આવ્યો એટલે ભાવ પ્રગટાવવા. એમ, આપણને સૌને લાડ લડાવવા ભગવાનના અવતારો સંતો રૂપે આવે છે. તો એવા ગુણાતીતભાવને પામેલા સાધુ જો મળે તો

આપણું જીવન ધન્ય થઈ જાય. સ્વામિનારાયણ ભગવાને એવા ગુણાતીત સાધુનું પ્રગટીકરણ રાખ્યું અને આપણને સૌને સનાથ બનાવ્યા છે.

એક સંતને ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ કહ્યું, 'બાળક કાદવ-કીચડમાં પડે, ખરડાઈ જાય અને ગંદો-ગોબરો થઈ જાય ત્યારે એની માએ ગમે એટલી કીમતી સાડી કે કપડાં પહેર્યા હોય પણ તે બાળકને ઊંચકી બાથઝમમાં નવડાવી-ધોવડાવી, ચોખ્ખું કરી, સારાં કપડાં પહેરાવી એના બાપને આપે તો પછી બાપ એને રમાડે.' એમ હઠ-માન-ઈર્ષ્યાના ભાવો, કામ-ક્રોધાદિક દોષમાં સબડતા, ખરડાયેલા માનવોને અમે સાક્ષુથરા કરી ભગવાનના ચરણારવિંદમાં મૂકીએ છીએ. આ ગુણાતીત સાધુનું કામ છે ! મારા-તમારામાં સુખી-દુઃખી કરાવે એવી જે વૃત્તિઓ છે, એને સાક્ષુક કરી, ચોખ્ખી કરી, ભગવાનનું સુખ લેતા કરે, એ ગુણાતીત ! એવા ગુણાતીત સાધુનું પ્રગટીકરણ સ્વામિનારાયણ ભગવાને રાખ્યું. એ વાત શાસ્ત્રીજી મહારાજે શુદ્ધ ઉપાસના દ્વારા છતી કરી.

એવા ગુણાતીત ભાવને પામેલા સાધુ અશ્વિનભાઈ, શાંતિભાઈ, રતિભાઈ, સનંદભાઈ કે કાકાજી, પપ્પાજી, બા, બહેન, મહંત સ્વામી, પ્રમુખ સ્વામી, હરિપ્રસાદ સ્વામી, ગુરુજી એમની મહાનતા અને વિશેષતા શું આપણાથી ? કે, યોગીજી મહારાજ જ્યારે પ્રગટ હતા ત્યારે આફ્રિકા આવેલા, ભારતમાં ગામડે ગામડે ફર્યા, ઈંગ્લેન્ડમાં બાપા '૭૦માં આવ્યા. લાખો માણસોએ બાપાનાં દર્શન કર્યાં, લાખો માણસો બાપા પાસે રહ્યા; છતાં આટલાં જ કેમ ગુણાતીત ભાવને પામ્યા ? કારણ ? આમણે યોગીજી મહારાજને માનવ રૂપે નહીં, પ્રભુ રૂપે જોયા. એમની આજ્ઞા પ્રભુની આજ્ઞા રૂપે માની. એમનામાં સમ્યક્ નિર્દોષભાવ રાખ્યો કે, બાપા જે કરે એ આત્માના કલ્યાણ માટેની જ પ્રવૃત્તિ છે. સમ્યક્ નિર્દોષભાવ રાખી એમની આજ્ઞા બે હાથ જોડીને પાળી અને એમના સંબંધવાળા ભક્તોને નિર્દોષ માની સેવાઓ કરી.

યોગીજી મહારાજ ને શાસ્ત્રીજી મહારાજે અક્ષરપુરુષોત્તમની ઉપાસના દ્વારા આ પ્રવર્તાવ્યું. કે, ભગવાનની પૂજા કરીએ છીએ, ભગવાનની સેવા કરીએ છીએ, ભગવાનને થાળ ધરાવીએ છીએ પણ દર્શન કરવા જઈએ ત્યારે ભક્તોને ઠોંલા મારીએ તો ભગવાન ખુશ થાય ? ભક્તોને કહીએ કે, તમે પહેલાં દર્શન કરો, મારે દર્શન થઈ ગયાં; તો ભગવાન એ દર્શનને વધારે સ્વીકારે છે. ભગવાનના ભક્તોનું મૂલ્ય ભગવાન જેવું જ જેને વધારે હોય એ ઉપાસના. ભગવાન કહે, 'તમે મને પ્રભુ માનતા હો, તો મારા સંબંધવાળાને પણ દિવ્ય ને નિર્દોષ માનો, અને એ ભાવથી એમની સેવા કરો તો મારો અંતરનો એવો રાજીપો મળશે કે, જેથી તમને સુખી-દુઃખી કરે છે એવી વૃત્તિઓ-પ્રવૃત્તિઓ આપોઆપ બદલાઈ જશે, છૂટી જશે.' કેટલી સહેલી ને સરળ સાધના શાસ્ત્રીજી મહારાજે શુદ્ધ ઉપાસના દ્વારા આપણને આપી !

ગુરુપૂર્ણિમા એટલે એવા ગુરુનું ઋણ અદા કરવાનો દિવસ છે. ભારતમાં જઈને હરિદ્વાર, ઋષિકેશ કે અમરનાથની યાત્રા કરો, માનસરોવરમાં ડૂબકી ખાઓ તો જ આત્માનું કલ્યાણ થાય એવું નહીં, પણ આપણા માટે અહીં બેઠા બેઠા આત્માનું કલ્યાણ થાય એટલો સરળ માર્ગ શાસ્ત્રીજી મહારાજે - યોગીજી મહારાજે શુદ્ધ ઉપાસના દ્વારા આપણને આપ્યો. હે ભક્તો ! તમે જ્યાં છો ત્યાં, તમે જે કરો છો તે કરો, તમે સારા બંગલામાં રહો, સારાં કપડાં પહેરો, સારી ગાડીઓમાં ફરો; તમને કોઈ બંધનરૂપ થશે નહીં. પણ, પ્રભુમાં જોડાયેલા રહેશો, સાધુ સાથે જોડાઈને ભક્તિ કરશો તો આ બધું છૂટી જશે.

ગુણાતીતાનંદ સ્વામી પરણેલા હતા તોય ગુણાતીતભાવને પામી ગયા. ત્યાગી-ગૃહીનો મેળ નથી. જે આ રીતે જીવે એ સૌ માટે આ મેદાન મોકળું છે. એ ગુરુએ આપેલી આ વાત આપણા જીવનમાં સાકાર થાય તો આપણે ધન્ય થઈ જઈએ. અને એના માટે સંતોનું વિચરણ છે. સ્વામિનારાયણ ભગવાને કહ્યું, 'સંતો તો ચલતા ભલા.' તમારે ફરતા રહેવું.

ભગવાનના ભક્તોનું મૂલ્ય

ભગવાન જેવું જ જેને વધારે હોય એ ઉપાસના.

ભગવાન કહે, 'તમે મને પ્રભુ માનતા હો, તો મારા સંબંધવાળાને પણ દિવ્ય ને નિર્દોષ માનો, અને એ ભાવથી એમની સેવા કરો તો મારો અંતરનો એવો રાજીપો મળશે.'

હે ભક્તો !

તમે જ્યાં છો ત્યાં, તમે જે કરો છો તે કરો,
તમે સારા ખંગલામાં રહો, સારાં કપડાં પહેરો,
સારી ગાડીઓમાં ડરો; તમને કોઈ ખંધનરૂપ થશે નહીં.
જો પ્રભુમાં જોડાયેલા રહેશો,
સાધુ સાથે જોડાઈને ભક્તિ કરશો તો આ બધું છૂટી જશે.

જે કોઈ તમારી વાત સાંભળશે, માનશે, સેવા કરશે એ સૌની જવાબદારી ભગવાનની છે, યાદ રાખો ! સાધુની આજ્ઞાથી સેવા કરીએ, એમની પ્રવૃત્તિને સાથ આપીએ, એ માટે આપણી પાસે જે પણ છે એ વાપરીએ.

રવિશંકર મહારાજ કે જેમના હસ્તે ૧૯૬૦માં ગુજરાતની સ્થાપના થઈ, એ રવિશંકર મહારાજ કહેતા, ‘આ દેહને ભગવાનની સેવામાં વાપરશો તો દેહ ઊજળું થશે, સાબુથી ઊજળું નહીં થાય. સાબુથી ચોખ્ખું થશે, પણ જો ઊજળું કરવું હોય તો ભગવાનની સેવામાં તમારી આવડત, હોશિયારી વાપરો. તમે ભણેલા છો, પૈસાદાર છો, તમે બહુ ઈન્ટેલિજન્ટ છો, જિનિયસ છો, તમારા ફિલ્ડમાં માસ્ટર છો અને તેનો અહંકાર ના આવવા દેવો હોય, અહંકાર રહિત રહીને તમારે એ ટેલેન્ટ જો વધારવી હોય તો એને ભગવાનના કાર્યમાં વાપરો. ઈગો માણસને દુઃખી કરે છે. ઘણાને ધનનો અહંકાર હોય, ઘણાને સત્તાનો અહંકાર હોય, કોઈને વિદ્યાનો અહંકાર હોય, કોઈને ડૉક્ટર, ફાર્મસિસ્ટનો અહંકાર હોય, કોઈને રૂપનો અહંકાર હોય, કોઈને બળનો અહંકાર હોય; આ બધા અહંકાર માણસને દુઃખી કરે છે. એને તમારે જો શુદ્ધ કરવો હોય તો એને ભગવાનના કાર્યમાં વાપરો. વાપરવાથી કશું ઓછું નહીં થાય, યાદ રાખો ! પણ વાપરશો એટલું ચોખ્ખું થશે, જે તમને શાંતિને આનંદ વધારશે. આ આખી પ્રક્રિયા શાસ્ત્રીજી મહારાજે - યોગીજી મહારાજે શુદ્ધ ઉપાસના દ્વારા માનવને શિખવાડી, તો અત્યારે સેવા કરી ભક્તિ કરનાર માનવો નકરા સારા થતા જાય છે, વધારે સુખિયા થતા જાય છે.

યોગીજી મહારાજ એક જગ્યાએ આફ્રિકામાં હતા. બાપા પાસે જાય એટલે સીધા ગળામાં હાથ નાખે. કંઠી ના હોય એટલે તરત બાપા કહે, ‘લાવો, કંઠી પહેરાવી દો.’ બાપા કહે, ‘આશરા વગર ના રહેવું, ભગવાનનો પાસપોર્ટ લઈ લેવો.’ એમ કહી બાપા તરત કંઠી પહેરાવી દે. એક ભાઈના ગળામાં હાથ નાખ્યો, કંઠી નહોતી. બાપા કહે, ‘લાવો, કંઠી પહેરાવી દઈએ.’ ત્યારે પેલા ભાઈ કહે, ‘મારાથી કંઠી ના પહેરાય. હું બહુ ગરીબ

માણસ છું, બહુ પૈસાદાર નથી. અને મેં એવું સાંભળ્યું છે કે, જે પૈસાદાર હોય એ જ સ્વામિનારાયણ થાય.’ બાપા કહે, ‘વાત સાચી છે, પણ એને ઉલટાવી નાખો. જે સ્વામિનારાયણ થાય એ પૈસાદાર થાય. એવું રાખો.’ એ કેવી રીતે ? તો જો તમે સ્વામિનારાયણ થાવ એટલે તમારો કુસંગ છૂટી જાય-ખોટો સંગ છૂટી જાય તો જે ટાઈમ મળ્યો એ તમારા કામમાં વાપરો એટલે તમારા કામમાં બરકત આવે ને પૈસા આવે. અને ગુટકા ખાતા હોય, દાડ પીતા હોય, નોનવેજ ખાતા હોય, બજારમાં જઈને આંટા-ફેરા ને આશીર્વાદ કરતા હોય; એ બધાં વ્યસન છૂટી જાય તો કેટલા બધા પૈસા બચે ? એમ ને એમ લક્ષાધિપતિ થઈ જાવ. આમ, સત્સંગી થાવ તો બધાં એલકેલ છૂટી જાય એટલે સુખિયા થાવ. એ બાપાનું કહેવું હતું.

સંતો આ રીતે આપણું જે ઉત્થાન કરે, એમાં આપણે પૈસાદાર થઈએ, સારા થઈએ, આપણા કુટુંબમાં સંવાદિતા વધે, હળીમળીને આનંદ કરતા થઈએ તો ફાયદો કોને છે ? એમને કંઈ ફાયદો છે ? આપણા ઘરે રહેવા તો તેઓ આવતા નથી. એમણે સંસાર છોડ્યો, સંસારના રસ છોડ્યા, બધું છોડ્યું તો એમને આપણામાં રસ શું છે ? આપણામાં રસ એ છે કે, ભગવાને એમની પાસે મોકલ્યા તો આપણને સુખી કરવા એ જ એમને રસ છે. અને એને એ ભગવાનની ભક્તિ માને છે. આવા સાધુ-સંતોનું ઋણ આપણી અનંત જિંદગી એમને માટે ખરચીએ તોય ચૂકવાય એવું નથી. પણ ગુરુપૂર્ણિમાએ એમનું પૂજન કરીને ભક્તિ અદા કરીએ. આપણી પાસે જે છે એ એમને ભાવથી અર્પણ કરીએ. અને વિશેષ, આપણને ઘરમાં હળીમળીને રહેવા ના દે, સંપ, સુહૃદભાવ ને એકતા રાખીને કામ ના કરવા દે, નહીં લેવા-દેવા વગરના બીજાના દોષ જોઈ દુઃખી થવા માટે અડચણરૂપ થતી અમારી વૃત્તિઓ; એ પણ પ્રભુ, તમારે ચરણે ધરવી છે. અઠવાડિક સત્સંગસભામાં નથી આવવા દેતા, સત્સંગ નથી કરવા દેતા, ભક્તિમય નથી જીવવા દેતા; એવા અમારા જે અળવીતરા સ્વભાવ એને પ્રભુ તમારા ચરણે ભેટ ધરવા

છે. અને કમાણી કરીને જે પણ ધન-સંપત્તિ કમાઈએ, એ પણ બાપા ! તમારે ચરણે ભેટ ધરવી છે. આવું અર્પણ કરવાનો આ દિવસ છે. હમણાં ભજન ગાયું કે, 'અર્પણ કરું શું તને ?' તારું દીધેલું છે ને તારા અર્થે વાપરવું છે. તો આવા દિવસે આ પ્રાર્થના કરીએ.

આજે ખરેખર તમારાં સૌનાંય દર્શન કરીને આનંદ થયો. બહુ પુણ્યશાળી આત્માઓ છો, સામાન્ય નથી તમે. ભગવાનના બહુકૃપાળુ ને પુણ્યશાળી આત્માઓ છો તો આજે કંઈક કરવાનો સંકલ્પ કરીને જાઓ. મંદિર માટે, ભક્તિ માટે, ભગવાનના થઈને જીવન જીવવા માટે, રોજ ઓછામાં ઓછી દસ-પંદર મિનિટ ધૂન કરવાનો સંકલ્પ કરજો. હે પ્રભુ ! સારામાં સારો માનવદેહ આપ્યો, સરસ મા-બાપને ઘરે જન્મ આપ્યો અને આવું મંદિર, આવા સંતોનો યોગ આપ્યો; જે શોધવા જઈએ તોય ના મળે ! સાચી જગ્યાએ તમે અમને મૂક્યા; તો આપનું ઋણ શું અદા કરીએ ? અમારો ચોવીસ કલાકનો સમય છે તેમાંથી રોજ પંદર મિનિટ તો ઓછામાં ઓછી પ્રભુ તમારા માટે કાઢીશું, કાઢીશું ને કાઢીશું; આવો સંકલ્પ કરજો. અને જે પણ નજીક પડે એ મંદિરમાં દર અઠવાડિયે સભા થતી હોય તો સભામાં અચૂક અમે લાજરી આપીશું. ટાઈમ ના હોય તો દસ-પંદર મિનિટ દર્શન કરીને પણ જતા રહેવું, પણ અચૂક લાજર રહીશું. અને અમે જે પણ કંઈ કમાણી કરીએ છીએ, એ તમારી કૃપાથી અમને બધું પ્રાપ્ત થાય છે; એમાંથી ૫% કે ૧૦% પ્રભુ અમે તમારા ચરણોમાં ધરીશું.

સમયનો ધર્માદો, ધનનો ધર્માદો અને બીજું વૃત્તિનો ધર્માદો. કોઈ પણ સંજોગોમાં, ગમે તેવી પરિસ્થિતિમાં ગમે ત્યાં જઈએ પણ કોઈનાય વિશે નિંદા, ખટપટ, માથાકૂટની વાત કરીશું નહીં, સાંભળીશું નહીં અને ચલાવી નહીં લઈએ. આટલા સંકલ્પ કરજો ! એક વરસ તમે આ રીતે જીવશો તો આવતા વર્ષની ગુરુપૂર્ણિમાએ તમે જોશો તો તમે બદલાયેલા હશો. ભક્તિ કરીએ, મંદિરમાં આવીએ તો બદલાવ આવવો જોઈએ. ભક્તિ કરતાં કરતાં બે વરસ પછી કોઈ માણસ આપણને મળે

ત્યારે એને લાગવું જોઈએ કે, તમારામાં બદલાવ આવ્યો છે, તો એ સાચી ભક્તિ ! અને આવી ભક્તિ કરીએ તો તેવું થાય.

સમયનો ધર્માદો-સમય આપીએ. ધનનો ધર્માદો-ધન આપીએ. ઈન્દ્રિય-અંતઃકરણનો ધર્માદો-સર્વનું સારું બોલીએ, સારું સાંભળીએ ને સારું જોઈએ. આ ગુરુપૂર્ણિમાએ આ રીતે આપણે જીવન જીવવાનો સંકલ્પ કરીને જઈશું. આપણે પ્રભુને એ ભેટ આપવી છે કે, પ્રભુ ! આ અમે તમને અર્પણ કરીએ છીએ. તમે એનો સ્વીકાર કરજો. પછી એ પ્રમાણે વરસ જીવન જીવીને વરસ પછી જોજો, આપણે બદલાયેલા હોઈશું. આપણા ઘરમાં સંવાદિતા પ્રગટશે, આપણા મિત્રમંડળમાં સંવાદિતા પ્રગટશે. ભગવાનની પાછળ ઓરા છે, એ કંઈ લાઈટ લઈને નથી ફરતા, એ પ્રકાશ છે. એવો પ્રકાશ તમે જ્યાં જશો ત્યાં તમારી સાથે રહેશે. તમે જાવ તો બધાને આનંદ થઈ જાય એવો પ્રકાશ. ભગવાનની દિવ્યતાનો એવો પ્રકાશ આવું જીવન જીવનારની આજુબાજુ ફરતો હોય છે. એવા મને-તમને-સૌને બનાવવા માટે આ મંદિરોની પ્રવૃત્તિ, સત્સંગની પ્રવૃત્તિ ભગવાને રાખી છે, સાધુ-સંતોને ભગવાને ફરતા રાખ્યા છે.

મારી તમને બધાને પ્રાર્થના ! મંદિરનાં કામ, ભગવાનનાં છે. અને આપણે ભગવાનના છીએ એટલે તે મારાં-તમારાં છે. આ દેશમાં શિક્ષણ સરસ છે. પણ આપણા છોકરાઓને ડ્રગ્સ ને બીજાં બધાં આકર્ષણોથી કોણ બચાવશે ? છોકરાઓ સાથે તમે કંઈ સ્કૂલે જવાના નથી. છોકરા ફરતા હોય તો તમે સાથે રહેવાના નથી. એ છોકરાનું રક્ષણ કરવા માટે ઠંડી હોય તો તમે સ્વેટર પહેરાવો છો, ગરમી હોય તો તમે એવાં કપડાં પહેરાવો છો, માથે ટોપી પહેરાવો છો, એને ચાલવાનું દૂર પડે તો ગાડી આપો છો; એ રીતે તમે છોકરાને પ્રોટેક્ટ કરો છો. પણ આવા વાઈરસથી, આવાં પ્રલોભનથી, આવાં આકર્ષણથી, એ છોકરાને કોણ પ્રોટેક્ટ કરે ? એને પ્રોટેક્ટ કરનાર પ્રભુ છે. મારું-તમારું-સૌનું જે પ્રોટેક્શન કરે છે, આપણા છોકરાઓનું, આપણા બિઝનેસનું, આપણી ગાડીનું કેટલું બધું પ્રોટેક્શન કરે છે ! એ પ્રભુને આપણે કેવી રીતે ભૂલી શકીએ ?

સમયનો ધર્માદો,

ધનનો ધર્માદો અને બીજું વૃત્તિનો ધર્માદો.

કોઈ પણ સંજોગોમાં, ગમે તેવી પરિસ્થિતિમાં

ગમે ત્યાં જઈએ પણ કોઈનાય વિશે

નિંદા, ખટપટ, માથાકૂટની વાત કરીશું નહીં, સાંભળીશું નહીં

અને ચલાવી નહીં લઈએ. આટલા સંકલ્પ કરજો !

જે ઓક્સિજન આપણો દેહ ચલાવે છે, કોઈને કોઈ દિવસ એવો સંકલ્પ થયો ? કે મેં બહુ ઓક્સિજન ખેંચ્યો, હવે બે કલાક રાહત રાખો, નથી લેવો ઓક્સિજન. તો શું થાય ? 'કાઢો ભાઈ કાઢો ! કાઢો ભાઈ કાઢો' થઈ જાય કે નહીં ? ઓક્સિજન આ દેહનો પ્રાણ છે. એમ, ભગવાન આપણા પ્રાણ છે, આ સંતો આપણા પ્રાણ છે. એમના વગર, એમનો સંગ કર્યા વગર, એમની ભક્તિ કર્યા વગર આપણાથી કેવી રીતે રહી શકાય ? આપણા પ્રભુને આપણા ઘરમાં પધરાવવા પડે. દરેક ઘરમાં નાનું તો નાનું પણ મંદિર રાખીને તમે પૂજા કરતા હશો, પ્રાર્થના કરતા હશો, તમારા ઘરમાં વ્યસન નહીં હોય, તમે સારું જીવન જીવતા હશો, તો એ મા-બાપ તો ગુરુ સમાન છે ; તો છોકરા એવા થશે.

એક સામાન્ય દાખલો આપું. અમે નાના ટાબોરિયા હતા ત્યારે મંદિરમાં દર્શન કરવા જઈ તો મારાં બા મને મુઠ્ઠીમાં ચોખા આપે. મંદિરે દર્શને ખાલી હાથે ના જવાય. એટલે બા કહે, 'લે બે મુઠ્ઠી ચોખા લઈ જા.' ઘેરથી દોડતાં દોડતાં જવાનું. મંદિરમાં ચોખાનો ડબ્બો હોય ને દાળનો ડબ્બો હોય, એમાં ચોખાના ડબ્બામાં ચોખા મૂકી, દંડવત્ કરીને, દર્શન કરીને જવાનું.

આરતી થાય તો બાપુજી ખિસ્સામાંથી સિક્કો આપે. ત્યારે તો એક પૈસો, બે પૈસા, આનો-બે આના એની બહુ કિંમત હતી. નાના છોકરામાં આપવાની ભાવના, છોડવાની ભાવના આવે તે માટે આપણી હિંદુઓની આરીત છે કે, નાના છોકરા પાસે અપાવો, નાના છોકરા પાસે દાન કરાવો તો એ ટાબોરિયાં અત્યારે મોટાં થઈ લાખો પાઉન્ડ આપતાં અચકાતાં નથી. બાકી, જેણે પાઈ-પૈસો આરતીમાં મૂક્યો નથી, સાધુ સંતોને કશું આપ્યું નથી, એવા મિલિયોનર થયા છે, પણ હરામ છે એમની પાસેથી તમે એક પાઉન્ડ પણ કઢાવી શકો. કારણ કે, નાનપણમાં આપવાનું સમજ્યા જ નથી. પણ તમે બધા તો આફ્રિકા, હિન્દુસ્તાનમાંથી એવા સંસ્કાર લઈને આવ્યા છો.

એટલે ભગવાને કહ્યું, આ મંદિર છે એ આપણી કૉલેજ ને યુનિવર્સિટી કરતાં પણ વિશેષ શ્રેષ્ઠ છે. મંદિરની પ્રવૃત્તિને પ્રોત્સાહિત કરવી, એને સપોર્ટ કરવો એ આપણી આવી રહેલી જનરેશન માટે જરૂરી છે. અહીંયાં મંદિરમાં છોકરાઓ આવશે, રમશે, કૂદશે, આવા વાતાવરણમાં ફ્રેન્ડશિપ થશે. અમેરિકામાં યૂથ કેમ્પને લીધે છોકરાઓ કુસંગના વાઈરસથી બચી ગયા. કારણ કે, આ મિત્રો ! મિત્રો સારા હોય તો વાતો સારી થાય. એકબીજાના વિચારને અનુરૂપ એવા મિત્રો મંદિરમાં ભેગા થાય એટલે એ છોકરાની આખી લાઈફ બદલાઈ જાય. આ સામાન્ય કામ નથી થતું, બહુ અદ્ભુત કામ થઈ રહ્યું છે ! એ અદ્ભુત કામના ભાગીદાર બનો, મારી તો એ પ્રાર્થના છે !

તમે કરોડ રૂપિયા નહીં, લાખો પાઉન્ડ નહીં, પણ થોડુંક-જે કંઈ હોય એ ; આ કામમાં મારે આપવું છે એવો સંકલ્પ કરીને જજો. આ કાર્ય પ્રભુનું કાર્ય છે અને પ્રભુ મારા છે, હું પ્રભુનો છું, તો મારા પ્રભુના કાર્યમાં મારે કાંઈક સમર્પિત થવું છે. કાંઈક સમય મૂકવો છે, દેહ વાપરવો છે, દેહથી પ્રાપ્ત થયેલું ધન પણ વાપરવું છે. વાપરશો તો ઓછું નહીં થાય, લખી રાખો ! સ્વામિનારાયણ ભગવાને કહ્યું, શ્રી રામ, શ્રી કૃષ્ણ, શ્રી મહાવીર, શ્રી બુદ્ધ ને બધા ભગવાનના અવતારો ને સંતો કહે છે કે, કોઈ માણસ મંદિરમાં દાન કરવાથી બેન્ક્રપ્ટ થયો હોય એવો શોધી લાવો કે, આ માણસે મંદિરમાં લાખોનું દાન કર્યું ને બેન્ક્રપ્ટ થયો. સમાજમાં બીજી રીતે બેન્ક્રપ્ટ થયા હશે, પણ મંદિરમાં દાન આપવાથી ઊલટું એનું જીવન શુદ્ધ થયું હશે, પૈસાથી એ સમૃદ્ધિવાન થયા હશે, પૈસામાંથી ખોટી-ખરાબી વસ્તુ નીકળી ગઈ હશે અને કુટુંબે સહિત સુખિયા થયા હશે.

ભગવાન પોતે સંકલ્પ કરે છે. શાસ્ત્રીજી મહારાજ મંદિર કરતા હતા ત્યારે પાયામાંથી ચરુ-સોનાના દાગીના નીકળ્યા. ત્યારે શાસ્ત્રીજી મહારાજ કહે, 'એને પાછા દાટી દો. ઉપર માટી નાખી દો.' ત્યારે કોઈએ કહ્યું કે, 'સ્વામી, મંદિર માટે પૈસાની જરૂર છે અને તમે આવું કેમ કહો છો ?' ત્યારે બોચાસણ સંસ્થામાં પૈસાની ભયંકર તકલીફ હતી. લાખો રૂપિયાનાં મંદિર બનાવવાનાં હતાં, પણ દાન નહોતું આવતું. એવા સમયે ચરુ નીકળ્યો. પણ શાસ્ત્રીજી મહારાજ કહે, 'ચરુ પાછો દાખી દો.' કારણ કે, આ બધા ભક્તો પાસેથી પાઉન્ડ, બે પાઉન્ડ, પાંચ પાઉન્ડ, સો પાઉન્ડ લઈને બધાનાં પ્રારબ્ધ બદલવાં છે. જે જન્મ-મરણના ચક્રાવામાં દુઃખી કરાવે છે એ વૃત્તિઓને દિવ્ય બનાવવી છે. એ માટે આવાં મંદિર કરે છે, આપણા માટે છે.

આપણે નહીં આપીએ, નહીં મદદ કરીએ, હું ને તમે કોઈ નહીં હોઈએ તોય ભગવાનનું કામ અટકવાનું નથી, યાદ રાખો ! પણ જેટલા એમાં ઈન્વોલ્વ થશે એટલાનાં કામ થઈ જશે, એટલા સુખિયા થઈ જઈશું. એ માટેનો આ જંગ છે.

મારી પ્રાર્થના છે ! અહીં આવેલાં સર્વ ભાઈ-બહેનો, અહીં આવવું હતું ને નથી આવી શક્યાં એવાં સર્વ ભાઈઓ-બહેનોને પ્રભુ કુટુંબે સહિત તન-મન-ધન ને આત્માથી સુખિયા રાખે, ઘરમાં સંવાદિતા વધે, સમૃદ્ધિ વધે, પ્રભુના કામમાં વાપરીને હૈયાનો આનંદ વધે, ભક્તિનો-શાંતિમાં ખૂબ વધારો થાય; એવા આજે ગુરુપૂર્ણિમાના મંગલ દિવસે પ્રભુચરણે, ગુરુચરણે આપણા સૌની પ્રાર્થનાઓ !

સર્વને જય શ્રી સ્વામિનારાયણ !

